

12 Φεβρουαρίου 1912

Η δημοκρατία στην Κίνα

Ο Σουν Γιατ Σεν ήταν προτεστάντης γιατρός από την Καντόνα: Τριγύριζε τον κόσμο διαδίδοντας ότι μοναδική ελπίδα για να σωθεί η Κίνα από τη διεθνή λεηλασία ήταν η ανατροπή της δυναστείας των Μαντσού και η εγκαθίδρυση δημοκρατίας. Στα 1907, ήταν επικεφαλής της οργάνωσης Κουομιτάνγκ. Ο αυτοκράτορας Κουάνγκ Χσου πέθανε το 1908, σε ηλικία 26 χρόνων. Επιθυμούσε μεταρρυθμίσεις και βρισκόταν σε μόνιμη διαμάχη με τη θεία του, αυτοκράτειρα Τσου Χσι. Πριν να προλάβουν να στραφούν εναντίον της οι υποψίες, πέθανε κι αυτή. Αυτοκράτορας έγινε ο μόλις δυο χρόνων, Που Γι (γνωστός και ως Χουάν Τουνγκ), με αντιβασιλιά τον πατέρα του, πρίγκιπα Τσουν. Οι διανοούμενοι του Σουν Γιατ Σεν συναντήθηκαν με τους στρατιωτικούς του δημοκρατικού στρατηγού Λι Γιουάν Χουγκ που μπήκε αρχηγός της επανάστασης.

Ξέσπασε στον Νότο, στις 10 Οκτωβρίου 1911. Στις 12, προσχώρησαν οι φρουρές πολλών επαρχιακών πρωτευουσών του Νότου. Με ενέργειες της Κουομιτάνγκ, ένα επαναστατικό κοινοβούλιο δημιουργήθηκε με πρόεδρο τον Σουν Γιατ Σεν. Η μάχη με τον αυτοκρατορικό στρατό έγινε στις 22 του μήνα. Νίκησαν οι επαναστάτες που συνέχισαν τη νικηφόρα προέλασή τους στον Βορρά. Το Ντανκίγκ έγινε πρωτεύουσα των επαναστατών. Τον Νοέμβριο του 1911, ένα ανακοινωθέν του τετράχρονου αυτοκράτορα Που Γι, που υπέγραφε ο πατέρας του, γνωστοποιούσε την παροχή συντάγματος στον κινεζικό λαό. Ήταν αργά. Τα επαναστατικά στρατεύματα νικούσαν παντού. Για την ασφάλειά του, ο αυτοκράτορας, με τον αντιβασιλιά πατέρα του, έφυγε από το Πεκίνο. Αντιβασιλιάς ανέλαβε ο μανδαρινός Γιουάν Σι Κάι, πρωθυπουργός και αρχηγός του αυτοκρατορικού στρατού και της αστυνομίας. Σε επίσημη και ποτισμένη από το αρχαίο κινεζικό τελετουργικό τελετή, έκοψε την κοτσίδα του, έμβλημα του μανδαρινού, αποκόπτοντας έτσι συμβολικά και τις σχέσεις του με τη δυναστεία. Δήλωσε δημοκρατικός. Και ανακηρύχθηκε πρόεδρος της Δημοκρατίας του Βορρά με το Πεκίνο πρωτεύουσά της. Ήταν 12 Φεβρουαρίου 1912 όταν η υπό τον Που Γι δυναστεία των Μαντσού παραιτήθηκε. Στο Ντανκίγκ, πρόεδρος της Δημοκρατίας του Νότου, ο Σουν Γιατ Σεν πήρε το μήνυμα. Με ένα βαρυσήμαντο πατριωτικό μήνυμά του προς τον κινεζικό λαό, ανακοίνωσε ότι παραιτείται από πρόεδρος, προκειμένου ο δημοκρατικός Βορράς να ενωθεί με τον δημοκρατικό Νότο. Και προτείνει τον Γιουάν Σι Κάι πρόεδρο Δημοκρατίας ολόκληρης της Κίνας. Ο εμφύλιος τερματίστηκε. Στις 15 Μαρτίου 1912, η

επανενωμένη Κίνα απέκτησε πρόεδρο Δημοκρατίας τον Γιουάν Σι Κάι. Είχε μπροστά της πολύ μέλλον για να στεριώσει.

1768: Γεννιέται στην Φλωρεντία ο Φραγκίσκος Β', τελευταίος αυτοκράτορας της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και αυτοκράτορας της Αυστρίας. Μη καταφέροντας να νικήσει τον Ναπολέοντα, του έδωσε σύζυγο την κόρη του, Μαρία Λουίζα. Πέθανε το 1835.

1809: Γεννιέται ο Αβραάμ Λίνκολν, μετέπειτα πρόεδρος των ΗΠΑ. Προχώρησε στη χειραφέτηση των μαύρων με αποτέλεσμα να ξεσπάσει ο εμφύλιος πόλεμος Βορείων και Νοτίων. Δολοφονήθηκε το 1865.

1825: Ο Ιμπραήμ και ο αιγυπτιακός στρατός αποβιβάζονται στην Πελοπόννησο βάζοντας σε κίνδυνο την ελληνική επανάσταση.

1895: Στην μάχη του Βάιχαϊβάνι, η Κίνα παραδίνεται, δίνοντας τέλος στον πόλεμο με την Ιαπωνία.

1945: Υπογράφεται η συμφωνία της Βάρκιζας, με την οποία οι εκπρόσωποι του ΕΑΜ δέχονται να διαλυθεί ο ΕΛΑΣ.

1961: Σύμφωνα με πληροφορίες, ο πρώτος πρωθυπουργός του Κονγκό, Πατρίς Λουμούμπα, φέρεται να δολοφονήθηκε από αποστάτες της Κατάνγκα. Η ακριβής ημερομηνία και οι συνθήκες του θανάτου του δεν αποκαλύφθηκαν ποτέ.

1996: Ο Γιασέρ Αραφάτ γίνεται πρώτος πρόεδρος της Παλαιστίνης.

1999: Με ψήφους 55 κατά - 45 υπέρ και 50 - 50, έναντι των 67 που απαιτούνταν για καταδίκη από τη Γερουσία, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπιλ Κλίντον απαλλάσσεται από τις δύο κατηγορίες (ψευδορκία - παρακώλυση έργου δικαιοσύνης) που τον βάρυναν με αφορμή το σκάνδαλο Λεβίνσκι.

2012: Με 199 ψήφους υπέρ, ψηφίζεται το δεύτερο μνημόνιο ανάμεσα στην τρόικα και την Ελλάδα, ανοίγοντας τον δρόμο για τη νέα δανειακή σύμβαση και για το κούρεμα του χρέους, ενώ χιλιάδες διαδηλωτές αντιδρούν και η Αθήνα καιγεται από ομάδες κουκουλοφόρων. Το ΠΑΣΟΚ μένει με 131 βουλευτές καθώς διαγράφονται 22 που είτε καταψήφισαν (12) είτε απουσίαζαν (6) είτε ψήφισαν «παρών» επί της αρχής (4) και η ΝΔ μένει με 63 καθώς διαγράφονται 22 που επίσης καταψήφισαν. Διαγράφηκαν από το κόμμα τους και δύο βουλευτές του ΛΑΟΣ που υπερψήφισαν.

2017: Απομακρύνονται 72.000 άνθρωποι από το Κορδελιό Θεσσαλονίκης, προκειμένου να απενεργοποιηθεί με ασφάλεια βόμβα που έριξαν οι Βρετανοί στις 5 Δεκεμβρίου 1943 και δεν εξερράγη. Εντοπίστηκε θαμμένη στο χώμα κατά την διάρκεια εργασιών. Η επιχείρηση έληξε με επιτυχία.

2023: Με 51,91% των ψήφων, ο Νίκος Χριστοδουλίδης εκλέγεται πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχοντας επικρατήσει του Ανδρέα Μαυραγάνη (48,01) στον δεύτερο γύρο των εκλογών.

Η 12^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

12 Φεβρουαρίου 1804

Καντ, Λαπλάς και «Μπιγκ Μπαμ»

Πρώτος που διατύπωσε επιστημονικά θεμελιωμένη θεωρία για τη δημιουργία του Σύμπαντος είναι ο Εμμανουήλ Καντ, στα 1755. Γερμανός φιλόσοφος, γεννήθηκε το 1724 και είναι ο ιδρυτής του κριτικού ιδεαλισμού («Κριτική του Καθαρού Λόγου», «Κριτική του Πρακτικού Λόγου» και «Κριτική της δυνατότητας Κρίσης»). Σύμφωνα με τη θεωρία του, ο Ήλιος και οι πλανήτες διαμορφώθηκαν από την συμπύκνωση ενός μεγάλου αριθμού αερίων και σκόνης και από τον μετέπειτα διαχωρισμό της μάζας με την φυγόκεντρο δύναμη που δημιούργησε η ταχύτητα της περιστροφής. Ο Καντ πέθανε στις 12 Φεβρουαρίου 1804. Οχτώ χρόνια νωρίτερα, στα 1796, ο Γάλλος μαρκήσιος ντε Λαπλάς διατύπωσε μια παρόμοια αλλά πιο ολοκληρωμένη θεωρία, με την οποία προσπάθησε να δώσει απαντήσεις σε θεμελιώδη και αναπάντητα ερωτηματικά.

Διακόσια χρόνια μετά τον Λαπλάς, η πρόοδος της επιστήμης προς αυτή την κατεύθυνση δεν έχει προχωρήσει πιο μακριά. Απλά, με τη γνώση της πυρηνικής ενέργειας, προσπάθησε να καλύψει κάποια κενά της λαπλάσειας άποψης. Τον Απρίλιο του 1995, το διαστημικό τηλεσκόπιο Χαμπλ φωτογράφησε έναν διαστρικό τυφώνα που σάρωσε το νεφέλωμα του Αετού, στον αστερισμό του Όφη, εκατομμύρια έτη φωτός μακριά από τη Γη. Το φαινόμενο συνέβη πριν από 7.000 χρόνια αλλά η εικόνα του έφτασε στα μέρη μας το 1995. Το τηλεσκόπιο φωτογράφησε τεράστιες στήλες ψυχρού αερίου και σκόνης να βγαίνουν από ένα σύννεφο υδρογόνου, σαν σταλαγμίτες που ξεπετάγονται από το έδαφος. Οι δυνάμεις αυτές έκαναν αυτά που, σε γενικές γραμμές πιστεύουμε ότι συμβαίνουν, όταν ένα αστέρι γεννιέται.

Στο άπειρο του Διαστήματος, υπήρχε (και εξακολουθεί να υπάρχει) αστρική ύλη που αργά αλλά σταθερά συστέλλεται και συσσωρεύεται σε ισχυρά κέντρα έλξης, κάποιες μεγαλύτερες και πιο πυκνές μάζες αστρικού υλικού. Αυτή η συσσώρευση δημιουργεί τους νεφελοειδείς, δηλαδή τα κέντρα συμπύκνωσης της ύλης, με ασύλληπτες αποστάσεις να μεσολαβούν ανάμεσά τους. Στους πάνω από 500.000 βαθμούς θερμοκρασίας, πυρηνικές εκρήξεις αναπόφευκτες δημιουργούν τρομακτική ενέργεια. Μια τέτοια κεντρική έκρηξη τίναξε πέρα το αστρικό υλικό, κάποια στιγμή, και δημιούργησε τη διασκορπισμένη αστρική ύλη και τα νεφελώματα, που γέννησαν κι εξακολουθούν να γεννούν αστέρια.

Είναι η Μεγάλη Έκρηξη, το Μεγάλο Μπαμ, το «big bam», όπως έχει επικρατήσει να λέγεται. Υπολογίζεται ότι έγινε πριν από 15 με 22 δισεκατομμύρια χρόνια. Και ότι θα επαναληφθεί. Ουσιαστικά, η δημιουργία και η καταστροφή του Σύμπαντος είναι μια διαδοχική διαστολή και συστολή. Διαστέλλεται από τις τρομερές θερμοκρασίες, με την ύλη να χάνει συνεχώς θερμότητα, ώσπου έρχεται η ώρα της συστολής, της συμπύκνωσης και της καινούριας έκρηξης.

1733: Φτάνουν στην Σαβάνα οι πρώτοι άποικοι της Τζόρτζια με αρχηγό τον Άγγλο φιλάνθρωπο Τζέιμς Έντουαρντ Όγκλεθορπ.

1809: Στο Σρούσπερι της Αγγλίας γεννιέται ο Κάρολος Ροβέρτος Δαρβίνος. Εισηγήθηκε την εξελικτική θεωρία, τον «δαρβινισμό» όπως αποκλήθηκε («Περί τη γένεση των ειδών με τη φυσική επιλογή»). Πέθανε το 1882

1851: Ο Έντουαρντ Χάργκρεϊβς ανακαλύπτει χρυσό στο Σάμερχιλ Κρικ στην Νότια Νέα Σκωτία, ξεκινώντας έτσι τον πυρετό του χρυσού και στην Αυστραλία.

1923: Γεννιέται ο Ιταλός παραγωγός Φράνκο Τζεφινέλι. Έκανε επιτυχημένη καριέρα στην Ιταλία, την Βρετανία και τις ΗΠΑ, κυρίως διασκευάζοντας τα κλασικά έργα του Σαίξπηρ.

1924: Ανοίγει η σαρκοφάγος του Τουταγχαμών για να αποκαλυφθεί η μούμια του, 15 μήνες αφότου ανακαλύφθηκε ο τάφος του.

1924: Πρεμιέρα (στη Νέα Υόρκη) της «Θλιμμένης συμφωνίας» του Τζορτζ Γκέρσουιν.

1980: Στο Λέικ Πλάσιντ των ΗΠΑ, ξεκινά η 13^η Χειμερινή Ολυμπιάδα με συμμετοχή 837 αθλητών και 234 αθλητριών από 37 χώρες.

1994: Στο Λιλεχάμερ της Νορβηγίας, ξεκινά η 17^η Χειμερινή Ολυμπιάδα με συμμετοχή 1.313 αθλητών και 488 αθλητριών από 67 χώρες.

2001: Στην Ουάσινγκτον, ο πρόεδρος της εταιρείας Celera Genomics ανακοινώνει την πλήρη καταγραφή του γενετικού κώδικα του ανθρώπου.

2012: Εντοπίζεται νεκρή σε μπανιέρα ξενοδοχείου η 48χρονη ντίβα της σόουλ μιούζικ (6 βραβεία Γκράμι) και ηθοποιός (ταινία «Ο σωματοφύλακας»), Γουίντνεϊ Χιούστον. Είχε πρόβλημα με τα ναρκωτικά.